

Beëindig dakloosheid, benut leegstand

Duizenden panden staan leeg in Nederland. Potentieel valt daar gigantisch verschil te maken voor dakloze mensen, ziet Melanie Schmit van Housing First Nederland. Zij roept op tot het beboeten van eigenaren van leegstaande panden en desnoods onteigening, om deze vervolgens om te bouwen en te verhuren.

BEELD EVELINE VAN EGDOM

► Foto afkomstig uit de beeldbank van het Straat Consulaat dat de echte diversiteit van dakloze mensen wil laten zien.

►► Waar denkt u aan bij iemand die dakloos is? Ik vermoed dat u niet dacht: 'Dat is een woningzoekende.' Grote kans dat het beeld opkomt van een man op een parkbank. Hij praat tegen zichzelf, heeft een baard, en een blikje bier in zijn hand. Een 'dakloze' als een ver-van-uw-bed-show. Maar is dat zo?

Dakloosheid is een gebrek aan volwaardige huisvesting. Iemand die dakloos is, is in eerste plaats een urgent woningzoekende. Ja, dat zijn mensen die buiten slapen of in de opvang verblijven. Maar het is ook die jongere die op zijn achttiende de jeugdzorginstelling verlaat zonder stabiele woonplek. De alleenstaande moeder die bij familie op zolder logeert met haar 7-jarige dochter die nog nooit een eigen kamer heeft gehad. Het is de verpleegkundige die in haar auto slaapt en vervolgens paraat staat om uw familieleden te verzorgen. De gescheiden man in een caravan zonder basisvoorzieningen. De jonge vrouw

die alle banken van haar vrienden beslapen heeft, totdat dit voor niemand nog houdbaar is. Het koppel dat uitgezet dreigt te worden, maar van de gemeente te horen krijgt dat ze pas voor hulp in aanmerking komen als ze dakloos zijn en zorg nodig hebben.

Het behouden en verkrijgen van huisvesting is het eerste en belangrijkste antwoord om dakloosheid te voorkomen en te beëindigen. *Housing First*, dus.

Des te schrijnender is het, dat terwijl het aantal dakloze mensen zienderogen toeneemt, er tegelijkertijd duizenden panden leegstaan, waarvan een groot gedeelte langdurig. In 2023 ging het in Nederland om bijna 190.000 woningen, 9.740 winkelpanden en 7.640 kantoren (cbs *Leegstandmonitor*).

Leegstand Award

In Den Haag startte het Straat Consulaat daarom onlangs de Fundit-campagne. Als knipog

Wat weegt zwaarder, de waarde van bezit of de waarde van mensen? "

naar Funda koppelt Fundit de hoeveelheid leegstaande panden aan gezichten van dakloze mensen. De vijf meest opvallende panden hebben zelfs de twijfelachtige eer kans te maken op de Leegstand Award. De genomineerde panden in die stad hebben een gezamenlijke oppervlakte van 31.432 vierkante meter en staan bij elkaar opgeteld 92 jaar leeg.

Dat is onacceptabel. Maar positief bekeken ook een kans. We kunnen potentieel een gigantisch verschil maken voor mensen in de meest kwetsbare positie in onze samenleving. De oplossing is niet alleen te vinden in 'bouwen, bouwen, bouwen'. Het is noodzakelijk bestaande woningen en gebou-

wen beter te benutten en te (ver) delen onder al die urgent woningzoekenden die zich staande proberen te houden in een samenleving waar woningen zijn verworven tot handelswaar in plaats van een basisrecht.

We moeten elk middel inzetten om leegstaande panden te benutten voor betaalbare woningen. Dat kan, als politici met lef ontstaan. Dat kan, als we eigenaren van leegstaande panden beboeten, desnoods onteigenen, om vervolgens om te bouwen en te verhuren. Radicaal zegt u? Ik vind het radicaal dat er dakloosheid bestaat in een land dat tot de top drie van rijkste landen in de EU behoort. En mogen we opleggen wat juist is? Wat ons betreft wel. Want de eigenlijke vraag is: Wat weegt zwaarder, de waarde van bezit of de waarde van mensen?

Melanie Schmit van Housing First Nederland, namens SamenThuis2030 en Dakloosheid Voorbij!